

megen Ros over Nykøbing Kommune paa den Konto, at man der har rakt sig saa vidt. Det vil være ganske naturligt, om man i Nykøbing Byraad føler sig i Anledning af den Offerberedvillighed, som der er kommen til Orde. Det maa jo erindres, at Nykøbing er en lille Kommune med 2,100 Indbyggere, den har en Gæld paa 255,000 Kr., hvorpaa den i det sidste Aar har betalt i Renter og Afdrag 17,982 Kr., og dens Skatteprocent er 6,4. Frederiksborg Slotssogn, hvor der ellers er Tale om at lægge Anstalten, har 2,400 Indbyggere, en Gæld paa 61,600 Kr., og dens Skatteprocent er 3,24, altsaa det halve af, hvad den er i Nykøbing. Der er ikke Tvivl om, at faa vi nu Anstalten lagt ved Nykøbing, ville de Udgifter, som dette Anlæg vil paaføre Kommunen, foranledige, at dens Gæld stiger saa enormt, at den vil komme til at regne med en meget højere Skatteprocent, og dette vil komme til at gaa ud over alt det til Anstalten knyttede Personale, Embedsmænd og Funktionærer. Dr. Wimmer peger i en Artikel i „Berlingske Tidende“ paa, at Nykøbing er meget uheldig, fordi den ligger alt for langt fra den store By, og at den ogsaa er meget uheldig af den Grund, at det er overmaade vanskeligt under de Omstændigheder at faa det fornødne Læge- og Sygeplejerspersonale — ikke af den Grund, som den ærede Ordfører henpegede paa, at Adgangen til Tivoli besværliggjordes, men fordi Adgangen til de Rørelser, der have deres Brændpunkt i den større By, er i højeste Grad besværliggjort. Og skulle vi saa desuden udsætte dem for at faa meget betydelige Skattepaalæg, vil det være let forklarligt, om Anstaltens Henlæggelse til dette Sted vil besværliggøre denne meget vigtige Side af Sagen, nemlig Tilvejebringelse af et dygtigt Personale. Jeg ønsker at pege paa Nykøbing Kommunes svage økonomiske Evne til at gennemføre denne Sag, og jeg ønsker at understrege, at de, der i øvrigt ville Nykøbings Vel, meget let kunne komme til at gøre Nykøbing Kommune en Bjørnetjeneste ved at acceptere de Ofre, som man fra den Side med rund Haand — det indrømmer jeg — har erklæret sig villig til at yde i denne Sag.

Saa er der endelig peget paa, at den Grundværdistigning, som et saadant Anlæg altid fører med sig, vil komme Staten til gode, naar vi vælge Pladsen ved Hillerød. Disse Argumenter synes mig at tale med afgørende Vægt for Valget af Hillerød i Stedet for Nykøbing. Men jeg skal endnu

kortelig gøre opmærksom paa en Række af Argumenter, som ikke er medtagen i Betænkningen. Der er i de Detailskrivelser, der foreligge vedrørende Anlægget, peget paa den Omstændighed, at der paa Trollesminde Jorder findes Masser af Sten i Hegn, der kunne tjene til Fundamenteringsarbejder, hvorved der kan spares betydelige Beløb. Der er endvidere den Omstændighed, som den højtærede Justitsminister ogsaa har gjort opmærksom paa, at paa Trollesminde vil man have Avlsbygninger til det Avlsbrug, der skal virkes med, medens en Udgift til Avlsbygninger absolut vil komme til den Anlægssum, som findes her i Overslaget.

Saa er der endelig sidst og ikke mindst den Omstændighed, at der jo fra Sundhedsautoriteternes Side peges paa Ønskeligheden af at knytte et større Landbrug til den paagældende Anstalt. Overlægen ved Viborg Sindssygeanstalt udtaler i saa Henseende, at ved en Beregning af 400 Patienter af 3die Klasse vil han mene, at et Areal paa 60 à 75 Hektarer er passende. Sundhedsstyrelsen udtaler i sin Skrivelse i al Almindelighed, at den maa anbefale et større Landbrug knyttet til Anstalten. Overlæge Hallager ved Aarhus Sindssygeanstalt udtaler, at enten skal der til Anstalten knyttes et saa lille Areal Avlsbrug, at Jorden i Regelen kan dyrkes ved Hjælp af de arbejdende Patienter, eller saa stort et Landbrug, at det kan betale sig uden Hensyn til Patienternes Arbejde. Og endelig udtaler Overlæge Helweg ved Middelfart, at Arealet bør være 150—200 Hektarer. Der er altsaa fra alle de sagkyndiges Side peget paa Ønskeligheden af at knytte et større Landbrug til Anstalten. Dette kan muliggøres ved at lægge Anstalten paa Statens egen Grund. Der kan man etablere en ideel Drift af et Landbrug, der nu kun giver Staten overmaade ringe Indtægt, under den Form, at man i dette Avlsbrug, drevet for Statens Regning, optager Patienternes Arbejde, medens man ved at vælge Nykøbing afskærer den Mulighed og den Ønskelighed, som Autoriteterne pege paa, og med det Førsteresultat, at man har at betale en Forpagter 24,000 Kr. for at faa ham til at overdrage Brugsretten den 1. April 1913.

Det er i Henhold til disse Argumenter, at vi i Overensstemmelse med den adspurgte Sagkundskabs enstemmige Votum og i Overensstemmelse med Regeringen anbefale at lægge Anstalten ved Hillerød, og det er paa disse Argumenter, at vi